

žovali se žalovaní proti dalšímu odkladu a podali 2. května 1925 návrh, by exekuce byla nyní bez přihlášení provedena. Nelze proto říci, že žalovaní nepodali návrhu na exekuci ve 14denní lhůtě a že žalobkyni ponechali v nejistotě o tom, zda nájem obnoven následkem toho, že se k exekuci nepřihlásili, nýbrž žalobkyně sama oddálila výkon exekuce návrhy na odklad. Této zásadě neodporuje rozhodnutí tohoto Nejvyššího soudu, uveřejněné pod čís. 1663 sb. n. s. Tam jednalo se o případy jiné, v nichž pronajímatel mohl se s účinkem o výkon exekuce vyklizovací přihlásiti, ale přes to toho neučinil, dávaje na jevo, že v nájmu pokračovat zatím hodlá a ponechal nájemce v nejistotě. Tomu tak není v případě sporném.

Čís. 5567.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).
Soukromé pensijní ústavy, jež jsou náhradními nositeli zákonného pensijního pojištění podle §u 65 zákona ze 16. prosince 1906, čís. 1/1907 ř. zák. a § 66 novely z 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. jsou sociálně pojišťovacími ústavami ve smyslu §u 31 čís. 3 zákona o ochraně nájemců.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1925, Rv I 2033/25.)

Soudní výpověď, danou ve sporném řízení pronajímatelem Pensijním ústavem pro úředníky akciové společnosti dříve Š., procesní soud první stolice k námitkám vypovězeného zrušil, odvolací soud ponechal výpověď v platnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ačkoliv žalovaný v dovolání již opustil námitku, že žalující Pensijní ústav pro úředníky akciové společnosti není sociálně pojišťovacím ústavem ve smyslu §u 31 čís. 3 zákona o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n., přece jest třeba zabývat se v první řadě rozřešením této právní otázky, neboť, není-li žalující strana takovým ústavem, vztahuje se zákon o ochraně nájemníků na její dům, a nemůže obstáti její výpověď, daná bez soudního svolení. Ani zákon sám, ani materialie (tisky čís. 5091 a 5113) nepodávají potřebného vysvětlení. Z důvodových zpráv vládního návrhu a sociálně politického výboru lze jenom poznati, že důvodem vyloučení bytů a místností v domech, jež jsou v držení veřejnoprávních korporací, neb sociálně pojišťovacích ústavů, z ochrany nájemníků bylo očekávání, že se netřeba u nich obávat zneužívání neobmezeného práva k výpovědi a že se jim umožní prováděti rozváznou bytovou politiku. Účelem zákonů o ochraně nájemníků jest zabrániti, by nebylo nedostatku bytů zneužito k takovému zvýšení činže, na něž důchody většiny nájemníků by nestačily, ale zároveň se při jich postupném obnovování projevuje tendence uvolniti výpověď ve všech případech, kde nájemník nezasluhuje nebo nepotřebuje zvláštní

ochrany. Podle důvodových zpráv posledního zákona vychází týž z předpokladu, že veřejnoprávní svazky a sociální pojišťovny nedají se při rozhodování o výpovědích vésti pouhou ziskuchtivostí, nýbrž že se budou řídit zásadami vyhovujícími právě vytčeným účelům zákona. Tomu-li tak, není důvodu, by za sociálně pojišťovací ústavy nebyly pokládány vedle dělnických úrazových pojišťoven, Všeobecného pensijního ústavu a jednotlivých nemocenských pokladen také soukromé pensijní ústavy, které jsou náhradními nositeli zákonného pensijního pojištění podle Šu 65 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1/1907 ř. zák. Podle Šu 66 čís. 6 novely ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. mohou býti za takové náhradní ústavy uznány pouze takové, v jejichž správě (valné hromadě, výboru, představenstvu atd.) jsou pojištěnci zastoupeni stejným počtem osob jako zaměstnavatelé, při čemž volby musí býti přímé, tajné a poměrné. U ústavů takto spravovaných lze očekávati samovolné plnění účelu zákonů o ochraně nájemníků, totiž ochranu osob hospodářsky slabých a ochrany potřebujících, právě tak jako u jiných všeobecných sociálních pojišťoven, proto dlužno spornou otázku rozhodnouti v jejich prospěch. Také jejich domy, pokud byly nabyty před 1. listopadem 1918, jsou vyloučeny z ochrany nájemníků. Bezpodstatnou jest výtku rozporu se spisy, spatřovaného dovoláním v tom, že napadený rozsudek předpokládá, že došlo k fusi Pensijního spolku pro úředníky spojených strojírén akciové společnosti, dříve R., jenž v roce 1917 se stal koupí vlastníkem domu, se žalujícím Pensijním ústavem pro úředníky akciové společnosti dříve Š., který jest nyní v knize pozemkové jako vlastník zapsán a dává žalovanému výpověď z obchodních místností, v domě najatých. Dovolání jest v rozporu se spisy samo, tvrdíc, že podle spisů došlo jenom k fusi obou akciových podniků, nikoliv však i k fusi jejich pensijních ústavů, fuse těchto ústavů byla prokázána předloženým výnosem ministerstva sociální péče ze dne 29. září 1922 a potvrzením téhož ministerstva ze dne 13. června 1925, v němž jest žalující Pensijní ústav výslovně označen jako právní nástupce prvního Pensijního spolku. Mimo to byla tato fuse obou pensijních ústavů nezbytným důsledkem fuse obou podniků, neboť § 64 odst. (2) a (3) zákona čís. 89/1920 nařizuje, že všichni zaměstnanci téhož podniku musí býti pojištěni u téhož nositele pojištění a že členství zaměstnavatelovo u některého náhradního ústavu má za následek, že tento ústav jest výlučně příslušným pro pojištění všech povinně pojištěných zaměstnanců podniku. Fuse pensijních ústavů se uskutečnila tím, že pojistná podstata Pensijního spolku byla za současného převodu všech práv a závazků převedena na žalující Pensijní ústav, Pensijní spolek pak byl prohlášen za zrušený, takže Pensijní ústav jest jeho pokračovatelem v nejpřísnější formě universální sukcese, a odvolací soud mohl právem vytknouti, že starý ústav nezánikl, nýbrž trvá dále v novém ústavě, maje jenom jiné jméno a rozšířený obor působnosti. Jelikož starý Pensijní spolek byl již v roce 1915 uznán za ústav náhradní a tato jeho právní povaha byla potvrzena v roce 1922, ale také nyní žalující Pensijní ústav jest nositelem náhradního pojištění, není ani v tomto směru překážky, by nebyla žalující strana pokládána za vlastníka domu od roku 1917, kdy byl koupen Pensijním spolkem. Jsou tedy vykázány veškeré podmínky Šu 31 čís. 3 zákona čís. 48/1925,

a uznal odvolací soud právem, že jde o dům, který ochraně nájemníků nepodléhá, a o výpověď, jež ke své účinnosti nepotřebuje soudního svolení.

Čís. 5568.

Místní přídavky státních zaměstnanců nejsou příbytečným ve smyslu §u 3 zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., vyloučeným z exekuce bez rozdílu, zda jde o státní zaměstnance pragmatikální, či o zaměstnance státních drah.

Útraty úspěšného dovolacího rekursu vymáhajícího věřitele postihují dlužníka, nikoli veřejný úřad jako poddlužníka (§ 295 ex. ř.), třebať je svým rekuresem vyvolal.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1925, R II 357/25.)

Soud první stolice povolil ku vydobytí peněžité pohledávky exekuci zabavením jedné třetiny důchodů dlužníka jako topiče u dráhy a příkázáním zabavených důchodů k vybrání až do výše vykonatelné pohledávky s tím, že dlužníku musí zůstatí volným roční důchod 6000 Kč. Návrh poddlužníka (ředitelství státních drah), by exekuce byla dle §u 39 čís. 2 ex. ř. prohlášena nepřijatelnou, soud první stolice zamítl. **D ů v o d y:** Dle zprávy ředitelství státních drah pobírá povinný jako topič na dráze tyto požitky: 1. služné 5436 Kč, 2. místní přídavek 1404 Kč, 3. jednotný drahotní přídavek 4608 Kč, 4. dětský přídavek 1800 Kč, 5. přechodní příplatek 540 Kč. Dle názoru ředitelství mohou zabaveny býti podle zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. pouze požitky k čís. 1. a nikoli v ostatních bodech uvedené a zejména nikoli »místní přídavek«, který jakožto bývalé příbytečné podléhal exekuci jen ku vydobytí nájemného. Názoru tomuto nelze přisvědčiti z těchto důvodů: Požitky státních zaměstnanců jakož i zaměstnanců v podnicích a fondech státem spravovaných upraveny jsou zákonem ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n. Čl. II. §u 2 tohoto zákona stanoví, že státním úředníkům V. hodn. tř. přísluší kromě služného též »místní přídavek« (dříve činnostní přídavek). Ustanovením stejného obsahu je § 3 ohledně skupiny sluhů. Pro zaměstnance státních drah byl tento zákon proveden nařízením min. železnic ze dne 16. února 1920, čís. 44.327. Zákon o exekuci na platy a výslužné zaměstnanců jest ze dne 15. dubna 1920, tedy vydán byl v době, kdy již ona zákonná úprava platů tu byla, a proto při jeho výkladu rozhodnou jest doslov těchto platných zákonů a nikoliv odlišný doslov dřívějších již neplatných zákonných ustanovení. Vzhledem k námitkám ředitelství státních drah jest tedy rozhodnou otázka, zda »místní přídavek« po rozumu čl. II. §u 2 pokud se týče 3 cit. zák. exekuci podléhá čili nic. Zákon ze dne 15. dubna 1920 neobsahuje ustanovení, z něhož mohlo by se souditi, že chce »místní přídavek« z exekuce vyloučiti. Naopak z jeho znění dlužno vyvozovati, že tak činiti nechce. Zákon ze dne 2. dubna 1882, čís. 123 ř. zák., jenž tímto zákonem byl vystřídán, uvádí v §u 1 ve výpočtu stálých požitků, exekuci podléhajících, výslovně také přídavky činnostní. Kdyby tedy zákon, který sám